

Vršovice 6.4.2012

Pozdrav: Milé sestry, milí bratři, milí přátelé, vítám vás na bohoslužbě na Velký pátek a chci vás ujistit, že tu smíme ve jménu Pána Ježíše Krista vzdávat Bohu chválu a dík, vyznávat své viny, prosit za sebe i za druhé, hledat nové poznání Boží lásky a očekávat na Jeho slovo, které z milosti proměňuje lidské životy. Amen.

Píseň: 331 sl.1

Introit: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám. Ž 22,2

Píseň: 330 Když zřím ten divuplný kříž

Modlitba: Pane Bože, přicházíme do tohoto shromáždění Tvého lidu naplnění úžasem a vděčností. Plné zklamání sami ze sebe, bezmocní před mocí hříchu, který ovládá nás i tento svět, nás zveš všechny k sobě a ukazuješ, že nic a nikdo nemá definitivní moc nad našimi životy. Otvíráš před námi příběh Ježíše z Nazareta, který přišel za každým z nás. Do každé situace, do každé bolesti i radosti. Děkujeme, že nás dnes ujišťuješ o tom, že Tvou lásku k nám, lásku ke každému člověku a celému stvoření, nic nezastaví. Nic z toho, co jsme my lidé vytvořili, nic z toho, čím jsme se chtěli vyrovnat Tobě a co nás teď ničí. Děkujeme, že nás dnes zveš ke svému stolu. Každého zvláště a všechny dohromady. Děkujeme, že se smíme těšit z Tvé přítomnosti. Amen.

Čtení: Ř 7,14-25

Píseň: S267 Proč jen mlčíš, Pane

Text: Ř 8,1-4

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

Dnešní texty z listu apoštola Pavla do Říma nám svým svědectvím o Boží milosti kladou otázku - na čem je založen Tvůj život? Kdo vlastně jsi? A to je jedna z otázek Velkého pátku. Mohli bychom se dnes soustředit na situaci v naší společnosti a ve světě, mohli bychom promýšlet po způsobu Kazantzakisových Řeckých pašijí, jak lidé znovu a znovu staví kříž pro toho, kdo je jiný a překáží. Jak prochází ono odmítnutí nabízené Boží cesty celými lidskými dějinami až do naší doby, až k nám. Je to pravda a měli bychom na to pamatovat. Rozhodně by to nebylo špatné uchopení svědectví Velkého pátku. Měli bychom si uvědomovat, že nejsme vyňati z této děsivé logiky lidského hříchu ani v církvi. Ani v církvi se neumíme

vzepřít všudypřítomnému tlaku, že je třeba odsoudit odlišnost. Ano - to všechno bychom si měli uvědomovat.

Ale dnes, na Velký pátek letošních Velikonoc, si zcela osobně uvědomuji, jak moc potřebuji slyšet základní Slovo milosti do svého života. Slovo evangelia, které má moc proměnit můj pohled na lidi a věci kolem nás. Slovo evangelia, které promění můj pohled na vlastní identitu.

Přesně o to se pokouší apoštol Pavel v 7.a 8. kapitole svého dopisu do Říma. V 7. kapitole otevírá problém Zákona. Ano, samozřejmě, je to polemika s židovským vnímáním Zákona jako cesty spásy. Zákon z hory Sinaj byl tím, k čemu se Židé upínali jako ke své naději. Jakoby se nás to už netýkalo - a přece jsou nám Pavlova slova blízká. „Víme, že zákon je svatý- já však jsem hříšný, hříchu zaprodán. Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím. Jestliže však to, co dělám, je proti mé vůli, pak souhlasím se zákonem a uznávám, že je dobrý. Pak to vlastně nejsem já, kdo jedná špatně, ale hřích, který je ve mně. Vím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci. Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to já, ale hřích, který ve mně přebývá.“

Snad je to prostředím, ve kterém jsem vyrostl, ale stále sklouzávám k tomu, že jsem tu od toho, abych naplňoval Ježíšovo učení. A vnímám to i kolem sebe. Jsme pod tlakem, rádi bychom pomohli při vytváření lepších vztahů doma, ve sboru, ve společnosti. Rádi bychom byli lepšími křesťany. Přitom nejsme schopni tuto svou touhu, tuto svou „povinnost“ naplnit.

Setkáváme se tak s mocí hříchu velice osobně, jsme z toho nešťastní a nevíme si rady. Naplňování Ježíšova učení, Ježíšova životního příkladu je sice velice lákavé, ale jako cesta spásy prostě nefunguje. Ani tento nový, námi vytvořený zákon, nenabízí život. Nemůže vést k přijetí druhého člověka, skutečného, živého člověka, toho, který se nevejde do námi vyrobené formičky. Nemůže vést ke skutečnému přijetí sebe sama.

A do tohoto smutku marnosti zaznívá apoštolův výkřik: „Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho!“ Tento výkřik nás zastavuje v našem aktivismu a vede nás k zamyšlení, kdo to je ten Ježíš, který je Kristus, Spasitel. Jestli je to učitel, výjimečná osobnost hodná následování nebo dárce života. Proto otevíráme tyto texty právě dnes, na Velký pátek, aby nedošlo k omylu. Abychom do Pavlova textu nevnesli jiného Krista než toho ukřižovaného. Toho, kterého opustili všichni lidé a na kříži se zoufale

ptal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil.“

Hřích, který nás uvádí do zoufalství opuštěnosti od lidí i od Boha, zoufalství, že my sami nejsme schopni vstoupit do opuštěnosti druhého člověka a vystoupit z opuštěnosti svojí, byl přemožen. Nemá poslední slovo. Nemá nad námi tu rozhodující moc. Je možné se z jeho síti dostat, protože byly rozříznuty. Uvědomuji si velice dobře, jak obtížné je toto předat. Ani Pavel událost kříže moc nevysvětluje, ale pouze konstatuje jako zcela zásadní skutečnost pro svůj i náš život. „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného.“ Toho Ježíše z Nazareta poslal Bůh. Bůh Izraele poslal svého Syna a ten byl lidmi odmítnut, opuštěn a ukřižován. A protože se Pavel setkal se Vzkříšeným, prostě věděl, že události Velkého pátku nebyly náhodné, nebyly politováníhodným omylem, ale jsou součástí Boží lásky k člověku. V Ukřižovaném za námi Bůh přichází nám navzdory, navzdory všem silám, které jsme rozpoutali a teď je neumíme zastavit. Ježíš se ničemu nevyhnul, abychom věděli, že navzdory všemu je Pán Bůh s námi a stojí o nás.

Dnes nezáleží na tom, co jsme dokázali, jací jsme v očích svých nebo v očích druhých. Dnes smíme slyšet svědectví o Božím jednání. O Boží odpovědi na otázku „Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?“ My nemusíme zoufat a s úzkostí vypočítávat, co všechno bychom měli napravovat kolem sebe a co nezvládáme. Nemusíme se probírat vztahy s druhými lidmi, zlobit se, že ti druzí nejsou takoví, jak bychom si přáli a být nešťastní z toho, že ani my nejsme takoví, jak bychom si přáli. Nemusíme se propadat do pocitů nedostatečnosti, když máme pocit, že necítíme Boží přítomnost v našem životě.

My smíme žít. Být v Kristu Ježíši a naplňovat Zákon Ducha. To smí být naše identita. Nemusíme se bát nového dne s jeho nároky, ale smíme věřit, že Pán Bůh nám pomůže otevírat zamčené dveře, které máme v sobě i ty, které jsou kolem nás. Vždyť Boží lásku k člověku nezastavil ani kříž.

Amen.

Píseň: 311 sl.1-4 Kristus, příklad pokory

Vyznání vin: Přicházíme ke svému Pánu, který nás zve, ke svému stolu, přicházíme a radujeme se z tohoto pozvání. Těšíme se z toho, že nám náš Pán nabízí ujištění o své milosti, posilu do dalších dní našich životů. Moc to potřebujeme, protože nám je z mnoha věcí úzko, nelíbí se nám, jak místo toho, abychom chválili, vzdycháme nad tím, co nám život ztěžuje a rezignujeme na to, že bychom my mohli být pomoci. A tak přicházíme, vyznáváme a prosíme:

Pane Ježíši Kriste, ty jsi pro nás zemřel na kříži, abychom my žili s tebou. Vyznáváme ti, že jsme ti za tuto lásku byli málo vděční.

Vyznáváme, že nejsme lepší, že spolu se všemi lidmi neseme vinu za stav tohoto světa, ve kterém je tak málo lásky a odpuštění. Potvrďme, bratři a sestry, své vyznání hlasitým: Vyznáváme.

A přece před Tebe předstupujeme s nadějí na odpuštění pro milost kterou jsi Ty přinesl. Ty, který jsi za nás zemřel a pro nás jsi živ. Věříme v moc Tvé smrti a vzkříšení. Potvrďme hlasitě: Věříme.

Pamětlivi toho, že Bůh v Kristu odpustil nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. Vyznejme to hlasitě pro lásku Kristovu: Odpouštíme.

Pane, každý z nás přicházíme,
 Pane, odpusť nám naši vinu
 a proměň naše srdce mocí své lásky.
 Pane, smiluj se.

Amen.

Slovo milosti: Všemohoucí Bůh se nad námi smiloval, vydal na smrt svého Syna, a pro něho nám odpustil. Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Řím 5,5n

Pozdravení pokoje: Smíme přijmout tuto Boží milost, kterou nás nyní obdarovává a smíme si navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 311 sl.5-8 Kristus, příklad pokory

Modlitba ustanovení:

Bože náš, Ty ses vzdal moci, když jsi nám poslal svého Syna jako průvodce v našich bolestech a každodenních úkolech.

Narodil se jako chudý
daleko od vládců světa,
poznal nedostatek,
naučil nás Tebe chválit
neukázal se nám jako někdo, kdo se na nás díval svrchu,
ale posadil se k našemu stolu,
pozval všechny lidi,
aby si rozdělil nový chléb,
pozdvihl kalich
a svým zaslíbením vyhlásil konec hladu
a konec krveprolití na tváři země.

Ve chvíli, kdy podstupoval utrpení,
vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a dal jej svým učedníkům se slovy:

**Veźměte, jezte, to je mé tělo,
který je za vás vydáno.**

Tak i s vínem říkal:

**Toto je má krev, která je za vás prolita,
kdykoli budete z tohoto kalicha pít,
čiňte to na moji památku.**

Pane, náš Otče, chléb a víno z tohoto stolu nás vede k přemýšlení o Tvém Synu: On rozdával chléb a víno a také sám sebe vydal, abychom my mohli žít. Děkujeme, že pro oběť Tvého Syna a našeho Pána Ježíše Krista tak smíme z Tvé ruky přijímat nový život a jít spolu s těmi, které jsi nám svěřil.

**Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, smrt Páně
zvěstujete, dokud On nepřijde.**

Amen.“

Apoštolské vyznání: Chceme se touto svátostí posilnit ve víře. Nejen sami pro sebe, ale v jednotě církve Kristovy, ve společenství s křesťany všech generací a národů. Vyznejme tedy spolu s nimi slovy Apoštolského vyznání víry:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný.

Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň
308 Jezu Kriste, štědrý kněže
461 Ó věrní srdcem, povstaňme

Pozvání: Hle, hostina je připravena, chléb a víno rukou člověka přichystané, stávají se tvými hostiteli u stolu Páně. Hle, chléb a víno, společenství, radost, pokoj a láska, čas Boží přízně pro člověka. To vše je přichystáno pro Tebe, ať jsi veliký nebo malý, dospělý nebo dítě. Vždyť Ježíš říká i nám: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit."

Přijímání: Společenství těla Kristova.

Společenství krve Kristovy.

Propouštění: Byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus. Proto slavme velikonoce ne se starým kvasem, s kvasem zla a špatnosti, ale s nekvašeným chlebem upřímnosti a pravdy.

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.

Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu.

Píseň: 326 Jezu Kriste, Tobě díky

Přímluvná modlitba:

Pane Bože, náš Otče, byli jsme nasyceni u Tvého stolu. Předstupujeme před Tebe plní vděčnosti, žes nás ujistil o tom, že jsi s námi, že se na to smíme spolehnout. Proto se odvažujeme odevzdat Ti své prosby.

Pane, dnes chceme prosit jeden za druhého, za tento sbor, za celý Tvůj lid. Prosíme, abys posiloval naši víru v Ježíše Krista, toho ukřižovaného. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme, za všechny ty, kdo se cítí opuštěni a bezradní. Kdo se bojí nového dne. Prosíme za lidi, které společnost vytěsňuje na okraj. Jsme hluboce zasaženi sebevraždou důchodce v Aténách. Prosíme, abychom si nenechali vnutit představu, že to člověk rozhoduje o užitečnosti svého bližního a má tak právo odmítat jeho nárok na život. Za to Tě, Pane, prosíme.

Pane, prosíme, abys nás učil naslouchat jeden druhému. Prosíme, abychom dnes odcházeli z tohoto shromáždění posilněni ve víře, že má smysl se pokoušet o vzájemné pochopení a smíření. Za to Tě, Pane, prosíme.

Pane, odevzdáváme Ti rodiny a vztahy v nich. Prosíme, uč nás stavět vzájemné vztahy a ne je bořit. Prosíme, abychom uměli svědčit o Tvé lásce svým nejbližším. Za to Tě, Pane, prosíme.

Pane, odevzdáváme Ti dění v naší společnosti. Odevzdáváme Ti všechny, kdo jsou znechuceni a rezignovali na možnost občanské společnosti. Prosíme, dávej nám sílu svědčit o Tvé naději tam, kde naděje není. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za smíření mezi různými náboženstvími, prosíme o otupení fanatismu a nenávisti. Prosíme za všechna místa ve světě, kde se válčí. Prosíme především za občany Sýrie, kteří jsou decimováni vojáky tyranského režimu. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Vyslyš, prosíme, naše tiché či hlasité prosby.

Voláme k Tobě spolu s celým Tvým lidem jako Tvé děti: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Ohlášky:

Poslání: A tak, bratří, jsme dlužní, ale ne sami sobě, abychom museli žít podle své vůle. Vždyť žijete-li podle své vůle, spějete k smrti; jestliže však mocí Ducha usmrcujete hříšné činy, budete žít. Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!

Ř 8,12-15

Požehnání: Bůh Pak pokoje, který toho velikého pro krev smlouvy věčné pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učinil vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle své, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen.

Žd 13,20n

Píseň: 643 Když soumrak zhasí světlo